

TikTokken onze data naar China?

Wie durft zijn smartphone nog te gebruiken? Met alle commotie over TikTok zijn er in de kantlijn opmerkingen gemaakt die ons wakker moeten schudden. Of ze nu waar zijn of niet, waar rook is, is vuur! En dit keer is er echt vuur.

Dat al die sociale media apps de mensen uitnodigen om veel van hun gegevens en veel over hun leven online te zetten, was al bekend. Wat dat betreft hebben de gebruikers van die apps en sociale media een eigen verantwoordelijkheid. Zolang ze weten wat ze online zetten, moeten ze niet zeuren over hun privacy.

Maar er is iets veel ernstigers aan de hand en het wordt tijd dat dat nu eindelijk eens aandacht krijgt. Al die fraaie apps bieden technisch de mogelijkheid ongemerkt data uit computers te verzamelen, ook data die niets met de app te maken hebben. En wat kan, zal ook wel gebeuren. Als dat gebeurt, en reken maar dat het gebeurt, dan wordt niet alleen onze privacy aangetast, maar worden we middels ondergrondse tactieken leeggezogen qua gegevens. En wat er daarna mee gebeurt blijft voor ons verborgen.

Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat TikTok ontzettend veel data uit de smartphone opslurpt. Dat betreft persoonlijke gegevens, maar ook internetgebruik, foto's, locatiedata, enzovoort. Dat is niet zo fraai, zeker omdat het in het geniep gebeurt en veel gebruikers daar geen idee van hebben. Maar TikTok staat daarin niet alleen, Facebook, Whatsapp, Google en andere sociale media doen dat ook. De vraag is wat er met die gegevens gebeurt en wat je daar als individu van gaat merken. Bij TikTok speelt mee dat die data de Chinese overheid ter beschikking zouden komen, en dat is tegen het zere been van Trump. Maar ook landen als India, Indonesië en Australië hebben TikTok al in de ban gedaan.

Microsoft wil TikTok, of in ieder geval het Amerikaanse deel, overnemen. Dan komen alle data op Amerikaanse servers en niet meer op servers waar China (bij wet) toegang toe kan krijgen. Maar of je nu door de hond of door de kat gebeten wordt, het blijven ontwikkelingen waar we ons zorgen over moeten maken.

Alles draait om data! Voor een technologie als kunstmatige intelligentie, de technologie van de toekomst, vormen data de ultieme grondstof. Dus die datahonger van datacompanies zal doorgaan. Met de profielen die zij dan van ons kunnen samenstellen, weten ze precies hoe ze ons moeten bewerken of zelfs manipuleren.

We zijn intussen zo vergroeid met onze smartphones, laptops en alle apps die we daarop hebben gedownload, dat we er helemaal niet bij stilstaan dat die wel eens meer kunnen doen dan waar we ze - vaak gratis - voor aangeschaft hebben. Maar bedenk wel, "gratis" bestaat niet, we betalen ervoor met onze gegevens, want die zijn goud waard. En wie er wat met onze data doet, weten alleen de datacompanies.

Laten we elkaar niet voor de gek houden, onze gegevens lekken niet alleen naar China, met de sociale media lekken ze net zo hard naar Amerika. En in alle nuchterheid, kunnen we daar iets tegen doen? De boetes van de Europese Commissie deren de datacompanies nauwelijks. De techreuzen hebben alle touwtjes in handen en zien hun macht alleen maar groeien. Tot nu toe zijn wij in Europa zo'n beetje datakolonie van Amerika en China. Er is geen Europese tegenhanger. Er is nauwelijks een Europees beleid, we worden min of meer gemangeld tussen deze twee grootmachten. Europa heeft weinig in te brengen in de digitale wereld. Boetes en regels gaan ons op termijn echt niet helpen.

Nog even, en we zijn verworden tot een digitaal derde wereldland.

Misschien is het positieve van de TikTok-affaire dat deze stiekeme praktijken van datacompanies nu eens boven tafel komen. Maar wat gaan we eraan doen?